

ЖКГ: як зробити послуги доступними для населення

Як поліпшити надання комунальних послуг малозабезпеченим верствам населення на місцевому рівні? Відповіді на це запитання намагалися молоді дослідники в рамках Програми стажувань у сфері державної політики (LGI Policy Fellowship Program) для російськомовних експертів 2007–2008 років, над якою працював і МЦПД. У своїх аналітичних записках учасники Програми склали плани лобювання заходів, які мають поліпшити якість надання комунальних послуг населенню

Успіхи в ЖКГ неможливі без суттєвих змін у ключових сферах державної політики. Тому багатьом стажерам довелося вийти за рамки ЖКГ і проаналізувати перспективи бюджетної реформи, ефективності антимонопольної та регуляторної політики, а також механізмів приватно-державного партнерства.

Ганна Киященко з України пише про проблему управління житловим фондом Полтави. Жителі міста не можуть впливати на поліпшення якості послуг через нерозвиненість системи договірних відносин у галузі. Ганна розглядає досвід інших міст зі створення кондомініумів і аналізує реалістичність державних і міських програм реформи ЖКГ. Як депутат міської ради Ганна розробила план лобювання, розрахований на депутатські фракції, громадські організації, житлово-експлуатаційні контори.

Ігор Пересипкін з Росії розглядає варіанти соціальної допомоги для тих груп населення, які припинили отримувати субсидії в результаті перегляду системи їх нарахування. Вирішення цієї проблеми в Гуково, малому шахтарському місті, великою мірою залежить від федерального центру. Проте для того, щоб відстояти свої інтереси перед областю, міська влада повинна довести наявність проблеми і обґрунтувати ухвалення необхідного рішення.

У процесі роботи над дослідженням рішення з цієї проблеми ухвалено. Однак інструменти аналізу політики і лобювання рекомендацій можуть стати в пригоді під час реалізації інших

ініціатив місцевої влади, наприклад, в разі об'єднання з іншими малими містами для відстоювання спільних інтересів.

Сасун Мурадян з Вірменії аналізує способи підвищення ефективності розподілу та використання дотацій місцевою владою у сфері ЖКГ. Низький рівень надання комунальних послуг зумовлений двома чинниками: нерівномірністю розподілу доходів між окремими громадами і застарілою системою управління бюджетом. Сасун пропонує використовувати методику програмно-цільового бюджетування і скорегувати формулу вирівнювання. Оскільки будь-який перерозподіл бюджетних засобів може спричинити опір зацікавлених сторін, ухвалення рішення багато в чому залежатиме від успішності процесу лобювання.

Мадіна Тураєва з Таджикистану розглядає альтернативні підходи до реформування ЖКГ в одній з найбільш економічно неблагополучних країн колишнього СРСР. Зміни, що відбулися в економіці країни, з одного боку, загострили проблему наявності та якості води й електроенергії, а з іншого – зумовили падіння попиту на низку житлово-комунальних послуг. Реформа ЖКХ у країні перебуває на початковому етапі, а тому деякі етапи реформи, такі, наприклад, що передбачають приватизацію, передчасні. Мадіна пропонує сконцентрувати наявні ресурси на підвищенні ефективності Державного унітарного підприємства, яке відповідає за надання послуг населенню найбільш вразливих територій країни.

ENPI: нереалізований потенціал

З 2007 до 2010 року Україна отримає 1,5 млрд. євро безповоротної допомоги від ЄС. Куди йдуть ці кошти?

Чи може суспільство впливати на їх використання? Чи є з них користь Україні? МЦПД пропонує аналіз програм Європейського інструменту сусідства та партнерства (ENPI), у рамках якого виділяються ці кошти, та відкриває “вікна можливостей” для участі недержавних організацій у плануванні та моніторингу використання допомоги. Читайте звіт МЦПД “Моніторинг ENPI в Україні” http://www.icps.com.ua/doc/ENPI_Monitoring_Eng.pdf і аналітичну записку “ENPI: нереалізований потенціал”.

Ельміра Кім з Киргизстану розглядає завдання підготовки населення до майже неминучого різкого підвищення тарифів на електроенергію. З одного боку, рівень бідності населення в республіці надзвичайно високий, а з іншого – галузь потребує суттєвих фінансових вливань для модернізації основних засобів. Ельміра рекомендує уряду розглянути можливість раціоналізації і запровадження всіх наявних у країні варіантів соціальної допомоги. Автор також наполягає на необхідності проведення регіональних громадських слухань та інформаційних кампаній для мінімізації наслідків негативної реакції населення. ■

З аналітичними записками стажерів можна ознайомитися на сайті МЦПД http://www.icps.com.ua/doc/Reforma_for_print.pdf.

Якщо ви хочете брати участь у Програмі, стежте за анонсами на сайті <http://lgi.osi.hu/>.

За додатковою інформацією звертайтеся, будь ласка, до ментора проекту старшого економіста МЦПД Ільдара Газізулліна за телефоном (044) 484-4400 чи електронною поштою ig@icps.kiev.ua.